

25.10.2016 Salı

Anayasa yapmak

BAŞKANLIK sistemi tartışmaları en çok MHP'de sorun yaratıyor. MHP Meral Akşener'i ihraç etmişti, ardından Ümit Özdağ'ın da ihracı istendi.

Bahçeli'nin “**arınma dönemine girdik**” sözünü hatırlarsak, sırada başka isimler de olabilir. Meral Akşener öteden beri başkanlık sistemine karşı. Dün de Özdağ ile birlikte MHP milletvekilleri Yusuf Halaçoğlu, Nuri Okutan ve İsmail Ok başkanlık sistemine karşı olduklarını açıkladılar.

Bunlar da mı ihraç edilecek?

Fakat mesele bir parti meselesi olmanın ötesindedir, Türkiye'nin anayasasını konuşmak durumundayız.

BAHÇELİ'YE BAĞLI

Bahçeli'nin ve MHP'lilerin beyanlarından çıkan anlam, AK Parti'nin önerisini bazı rötuşlarla Meclis'ten geçirmek fakat referandumda “**Parlamentar sistemden yanayız**” diyerek “**hayır**” kampanyası yürütmek...

Hangi MHP'li ile konuştuyusam başkanlık sistemi yanlısı kimse görmedim. MHP Genel Merkezi'nde de başkanlık sistemini savunan bir vekil çıkmadı şu ana kadar.

Fakat AK Parti'nin başkanlık önergesini Meclis'ten geçirmek için gereken 15-20 “**kabul**” oyunu Bahçeli istediği anda kolaylıkla temin eder.

Ve böylece Meclis'ten geçen önerge referandumda da sandıktan çıkar.

Nereden biliyorum?

Bir “**konjonktür**”e, iki iktidarın “**propaganda**” gücüne bakarak tahmin ediyorum.

Sorun, sandıktan “**evet**” çıktığında Türkiye'deki sistem gerilimlerinin bitip bitmeyeceğidir.

Unutmayalım, konjonktürü ve propagandası iyi ayarlanan 1982 Anayasası yüzde 91'le kabul edilmişti.

BAŞBAKAN DOĞRU SÖYLÜYOR

Halbuki kalıcı ve iyi işleyecek bir anayasanın “**konjonktürel**” değil, kalıcı prensiplere dayanması... “**Propaganda**”dan ziyade müzakere ve katılım yoluyla hazırlanarak çok geniş bir çoğunluk tarafından benimsenmesi gerekir.

Dünya tecrübelerini tahlil eden bütün bilimsel araştırmaların özeti budur.

Başbakan Yıldırım'ın şu sözü bu açıdan isabetlidir:

“Toplumun yüzde 100'ü değilse bile büyük bir kesimini, kahir ekseriyetini kapsaması lazım, onların kabul edebileceği bir metin olması lazım. Bunu da tek başına yapamayacağımız aşikâr; onun için bütün partilerle çalışmamız gerekiyor.” (25 Temmuz)

Evet “**kahir ekseriyet**” yani “**ezici çoğunluk**” tarafından değil, yetersiz çoğunlukla kabul edilen anayasalar başarılı olamıyor.

İşte, Fransa'ya yarı başkanlık sistemini getiren 1958 De Gaulle anayasası çok başarılıdır. Çünkü Fransa içinde yüzde 70 yarı başkanlık sistemiyle yüzde 82 çoğunlukla kabul edilmişti.